

Julkisoikeus

Hallinnon juridiikan ohjelma

Tieteenalana ja yliopistollisena oppiaineena julkisoikeus käsittelee valtiota, kuntia ja muita julkisyhteisöjä, niiden oikeudellista rakennetta, julkisen vallan käyttämistä sekä ihmisten asemaa suhteessa julkisyhteisöihin. Keskeisenä tarkastelukohteena on hallintotoimintaan vaikuttava oikeudellinen normisto, sen asettaminen ja soveltaminen, merkitys, tehtävät ja vaikutukset yhteiskunnassa.

Julkisoikeuden pääaineopinnot muodostavat *hallinnon juridiikan ohjelman*. Ohjelma antaa siitä valmistuville vankat perustiedot hyvästä hallinnosta, julkisen hallinnon menettelytavoista. sekä yksilön asemasta ja oikeuksista Opintoihin sisältyvän materiaalin ammatillisena tarkoituksena on antaa valmiudet hallintotoiminnassa esiintyvien monitahoisten oikeudellisten ongelmien käsittelyyn sekä modernia hallintotoimintaa koskevien oikeudellisten tekijöiden analysointiin, oikeudellis-hallinnollisten kirjallisten esitysten laadintaan sekä menettelytapojen hallintaan. Erityistavoitteena on luoda perusvalmiudet julkishallinnon juridiseen tarkasteluun ja osaamiseen koko Euroopan unionia silmällä pitäen. Tämän vuoksi opinnoissa pyritään tuomaan esille vertailevaa näkökulmaa ja suosimaan vertailevia tutkimusasetelmia.

Julkisoikeuden opintojen tavoitteet ovat kahtaalla. Ammatillisena tavoitteena on taata opiskelijoille valmius 1) toimia hallinnollista ja oikeudellista asiantuntemusta vaativissa johto- ja suunnittelutehtävissä, 2) toimia erityisesti julkishallinnon ja välillisen julkishallinnon tehtävissä sekä sellaisissa yksityisen sektorin tehtävissä joissa on hyötyä hallinnon toimintaa koskevan oikeudellisen sääntelyjärjestelmän tuntemuksesta. Tieteellisenä tavoitteena on perehdyttää opiskelijat oikeudellisen tutkimuksen teoriaan ja metodologiaan, tarjota opiskelijan valitseman julkisoikeuden päälohkon syvälinen tuntemus sekä yleinen valmius harjoittaa tieteellisiä jatko-opintoja. Sekä ammatillisten että tieteellisten tavoitteiden kohdalla huomiota kiinnitetään myös julkisoikeudellisten ongelmien ja ratkaisujen vertailevaan tarkasteluun eurooppalaisessa kontekstissa.

Suosittelvat sivuaineet:

- muut hallintotieteiden oppiaineet (aluetiede, julkisjohtaminen, sosiaali- ja terveystieteiden tiede sekä filosofia)
- kauppatieteet (erityisesti talousoikeus)
- viestintätieteet sekä kieliopinnot (erityisesti ranskan kieli ja saksan kieli)

Tutkintorakenteet pääaineessa julkisoikeus: hallinnon juridiikan ohjelma

Hallintotieteiden kandidaatin tutkinto (180 op)

Julkisoikeuden perusopinnot 25–26 op:

Julkisoikeus osana Suomen oikeusjärjestystä 5 op

Hallinto-oikeus I 5 op

Hallinto-oikeus II 3 op

Kunnallisoikeus 6 op

Valitaan toinen seuraavista:

Virkamiesoikeus 5 op

Henkilöstöoikeus 6 op

Oikeudellisen tiedon haku 1 op

Julkisoikeuden aineopinnot vähintään 55 op:

Eurooppalainen julkisoikeus 5 op

Perus- ja ihmisoikeudet 5 op

Julkisten varojen käytön oikeudelliset perusteet 6 op

Valitaan kolme seuraavista:

Kansainvälinen oikeus 6 op

Ympäristöoikeus 6 op

Sosiaali- ja terveysoikeus 6 op

Organisaatio-oikeus 6 op

Markkinaoikeus 7 op

Sopimusoikeus 6 op

Vero-oikeus 6 op

Oikeusteoria 6 op

Kandidaattiseminaari ja kandidaatintutkielma 10 op

Harjoittelu 5 op

Kieli-, viestintä ja yleisopinnot 33 op:

Äidinkieli 5 op

Toinen kotimainen kieli 5 op

Vieras kieli 5 op

Orientoivat opinnot (5 op):

- Johdatus yliopisto-opiskeluun 2 op
- Henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS) 1 op
- Tiedonhankintataidot 1 1 op
- Tiedonhankintataidot 2 1 op

Yleisopinnot (13 op):

- Tietokone työvälineenä 3 op
- Tilastotieteen johdantokurssi 5 op
- Johdatus liiketoimintaosaamiseen 5 op

Sivuaineopinnot ja muut opinnot 67 op:

Hallinto-osaamisen opinnot (20 op):

- Filosofian perusteet 5 op
- Hallinto ja johtaminen 5 op
- Yhteiskunnan alueellinen organisoituminen 5 op
- Palvelut ja hyvinvointi 5 op

Yhden oppiaineen perusopinnot 25 op

Vapaasti valittavat opinnot 22 op

Hallintotieteiden maisterin tutkinto (120 op)

Julkisoikeuden syventävät opinnot vähintään 87 op:

Hallintolainkäytön oikeustapa-analyysikurssi 8 op

Hallinto-oikeuden syventävät opinnot 8 op

Valitaan toinen seuraavista:

Perus- ja ihmisoikeuksien syventävät opinnot 5 op

Syventävä teemakurssi 5 op

Oikeuden systematiikka ja oikeustiede 6 op

Valitaan kaksi seuraavista:

Oikeusvertailu 5 op

Oikeussosiologia 5 op

Oikeustapa-analyysi 6 op

Talousoikeudellinen ratkaisutoiminta 6 op

Tutkimusseminaari 10 op

Pro gradu -tutkielma 40 op

Kieli- ja viestintäopinnot 5 op:

Tieteellinen kirjoittaminen 5 op

Vapaasti valittavat opinnot 28 op

Julkisoikeuden pääaineopinnot

Julkisoikeuden perusopinnot 25–26 op:

JOIK1001 Julkisoikeus osana Suomen oikeusjärjestystä 5 op

JOIK1010 Hallinto-oikeus I 5 op

JOIK1011 Hallinto-oikeus II 3 op

JOIK1008 Kunnallisoikeus 6 op

Valitaan toinen seuraavista:

JOIK1005 Virkamiesoikeus 5 op

TOIK2030 Henkilöstöoikeus 6 op

JOIK1007 Oikeudellisen tiedon haku 1 op

Julkisoikeuden aineopinnot vähintään 55 op:

JOIK2013 Eurooppalainen julkisoikeus 5 op

JOIK2014 Perus- ja ihmisoikeudet 5 op

JOIK2017 Julkisten varojen käytön oikeudelliset perusteet 6 op

Valitaan kolme seuraavista:

JOIK2003 Kansainvälinen oikeus 6 op

JOIK2004 Ympäristöoikeus 6 op

JOIK2005 Sosiaali- ja terveysoikeus 6 op

TOIK1011 Organisaatio-oikeus 6 op

TOIK2039 Markkinaoikeus 7 op

TOIK1009 Sopimusoikeus 6 op

TOIK1012 Vero-oikeus 6 op

JOIK2016 Oikeusteoria 6 op

JOIK2011/2012 Kandidaattiseminaari ja kandidaatintutkielma 10 op

JOIK2010 Harjoittelu 5 op

Julkisoikeuden syventävät opinnot vähintään 87 op:

JOIK3001 Hallintolainkäytön oikeustapausanalyysikurssi 8 op

JOIK3003 Hallinto-oikeuden syventävät opinnot 8 op

Valitaan toinen seuraavista:

JOIK3010 Perus- ja ihmisoikeuksien syventävät opinnot 5 op

JOIK3011 Syventävä teemakurssi 5 op

TOIK3010 Oikeuden systematiikka ja oikeustiede 6 op

Valitaan kaksi seuraavista:

JOIK3012 Oikeusvertailu 5 op

JOIK3013 Oikeussosiologia 5 op

TOIK3017 Oikeustapausanalyysi 6 op

TOIK3011 Talousoikeudellinen ratkaisutoiminta 6 op

JOIK3006 Tutkimusseminaari 10 op

JOIK3007 Pro gradu -tutkielma 40 op

Vapaasti valittava syventävä opintojakso:

JOIK3008 Harjoittelu 5 op

Julkisoikeuden pääaineopintojen ajoittuminen vuosikursseittain

HTK-tutkinto	
1. VUOSI	Julkisoikeus osana Suomen oikeusjärjestystä Hallinto-oikeus I Hallinto-oikeus II Kunnallisoikeus <i>Näistä toinen:</i> Virkamiesoikeus/ Henkilöstöoikeus Oikeudellisen tiedon haku
2. VUOSI	Julkisten varojen käytön oikeudelliset perusteet Eurooppalainen julkisoikeus Perus- ja ihmisoikeudet Harjoittelu
3. VUOSI	<i>Näistä kolme:</i> Sosiaali- ja terveysoikeus / Ympäristöoikeus / Kansainvälinen oikeus / Organisaatio-oikeus / Markkinaoikeus / Sopimusoikeus / Vero-oikeus Oikeusteoria Kandidaattiseminaari ja kandidaatintutkielma
HTM-tutkinto	
4.-5. VUOSI	Hallintolainkäytön oikeustapausanalyysikurssi Oikeuden systematiikka ja oikeustiede Hallinto-oikeuden syventävät opinnot <i>Näistä toinen:</i> Perus- ja ihmisoikeuksien syventävät opinnot tai Syventävä teemakurssi <i>Näistä kaksi:</i> Oikeusvertailu tai Oikeussosiologia tai Talusoikeudellinen ratkaisutoiminta tai Oikeustapausanalyysi Tutkimusseminaari Pro gradu -tutkielma Harjoittelu (<i>vapaavalintainen</i>)

Opintojaksokuvaukset

Julkisoikeuden koulutusohjelman vastuhenkilö lukuvuonna 2011–12 on professori Eija Mäkinen.

Julkisoikeuden perusopinnot (25–26 op)

Perusopintojen osaamistavoite: opiskelija hallitsee hallintotoiminnan keskeiset oikeudelliset perusteet.

■ **Julkisoikeus osana Suomen oikeusjärjestystä**

Public Law in Finnish Legal System

Koodi ja laajuus: JOIK1001, 5 op

Osaamistavoite: Opintojakson jälkeen opiskelija hahmottaa julkisoikeuden aseman osana Suomen oikeusjärjestystä ja omaa perusvalmiudet ymmärtää julkisoikeudellista ajattelua.

Sisältö: 1) Suomen oikeusjärjestys, sen rakenne ja systematiikka, 2) Suomen valtiosääntö sekä hallinto-oikeuden perusteet, 3) hallinnon juridiikan tutkimuksen perusteet sekä 4) EU-oikeuden perusteet.

Opetusmenetelmät: Luennot ja itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Luentojen, säädösten ja kirjallisuuden tenttiminen.

Kirjallisuus:

1. Jyränti: Uusi perustuslakimme. Jyväskylä 2000
2. Husa & Pohjolainen: Julkisen vallan oikeudelliset perusteet. Johdatus julkisoikeuteen. Helsinki 2008 tai 2009.
3. Luennoitsijan ilmoittamat säädökset.

Ajoitus: Syyslukukausi.

Vastuhenkilö: Professori/yliopistonlehtori.

Lisätietoja: Jakso on osa Hallinto-osaamisen kokonaisuutta.

■ **Hallinto-oikeus I**

Administrative Law I

Koodi ja laajuus: JOIK1010, 5 op

Osaamistavoite: Opiskelija hallitsee hallintotoiminnassa keskeiset oikeudelliset vaatimukset.

Sisältö: 1) Hallinto-oikeuden peruskäsitteet, 2) hyvän hallinnon perusteet, 3) esittely ja hallintoharkinta, 4) hallintomenettely, 5) hallinnon julkisuusperiaate.

Opetusmenetelmät: Luennot ja itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Luentojen, säädösten ja kirjallisuuden tenttiminen.

Kirjallisuus:

1. Laakso, Suviranta & Tarukannel: Yleishallinto-oikeus. Tampere 2006 **tai** Mäenpää: Hallintolaki ja hyvän hallinnon takeet. Helsinki 2008 **tai** Kulla: Hallintomenettelyn perusteet. Helsinki 2008.
2. Mäenpää: Julkisuusperiaate. Helsinki 2008.
3. Luennoitsijan ilmoittamat säädökset.

Edeltävät opinnot: Julkisoikeus osana Suomen oikeusjärjestystä.

Ajoitus: Syyslukukausi.

Vastuhenkilö: Professori.

■ Hallinto-oikeus II

Administrative Law II

Koodi ja laajuus: JOIK1011, 3 op

Osaamistavoite: Opiskelija kykenee arvioimaan muutoksenhakumahdollisuuksia hallintoasiassa.

Sisältö: Hallinnon oikeussuojajärjestelmä: 1) hallintokantelu ja hallinnon laillisuusvalvonta, 2) muutoksenhaku hallintopäätökseen, 3) hallintoriita, 4) kansainväliset oikeusturvakeinot.

Opetusmenetelmät: Luennot ja harjoitustehtäviä.

Suoritustapa: Aktiivinen osallistuminen luennoille ja verkkoharjoitusten suorittaminen.

Kirjallisuus:

1. Tarukannel & Jukarainen: Oikeudenkäynti hallintotuomioistuimessa. Tampere 1999.
2. Pohjolainen & Pohjolainen: Hallintolainkäyttölaki ja oikeustapausten ratkaiseminen. Joensuu 1996.
3. Mäenpää: Hallintoprosessioikeus. Helsinki 2007.
4. Luennoitsijan ilmoittamat säädökset.

Edeltävät opinnot: Julkisoikeus osana Suomen oikeusjärjestystä ja Hallinto-oikeus I.

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Vastuhenkilö: Yliopistonlehtori.

■ Kunnallisoikeus

Local Government Law

Koodi ja laajuus: JOIK1008, 6 op

Osaamistavoite: Opiskelija tuntee kunnallishallinnon rakenteen, toiminnan ja toimintaperiaatteiden oikeudellisen perustan ja osaa arvioida kunnallisen itsehallinnon merkitystä oikeudellisesta näkökulmasta.

Sisältö: 1) Kunnallinen itsehallinto, 2) kunnan hallintoelimet, niiden tehtävät ja toimivaltasuhteet, 3) kuntalaisen asema ja oikeudet, 4) kuntien yhteistoiminta, 5) kunnan talous, 6) kunnan ja valtion väliset suhteet, 7) muutoksenhakujärjestelmä.

Opetusmenetelmät: Luennot ja itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Luentojen, säädösten ja kirjallisuuden tenttiminen.

Kirjallisuus:

1. Harjula & Prättälä: Kuntalaki. Helsinki 2007.
2. Mäkinen: Kunnallisvalitus. Helsinki 2010. Luennoitsijan ilmoittamin osin.
3. Luennoitsijan ilmoittamat säädökset.

Edeltävät opinnot: Julkisoikeus osana Suomen oikeusjärjestystä ja Hallinto-oikeus I–II (tai aik. Hallinto-oikeus).

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Vastuhenkilö: Professori/vierailijaluennoitsija.

■ Virkamiesoikeus

Law of Civil Servant

Koodi ja laajuus: JOIK1005, 5 op

Osaamistavoite: Opiskelija tuntee virkamiehen oikeudellisen aseman keskeiset piirteet: oikeudet ja velvollisuudet, sekä palvelussuhteen ehdot ja virkamiehen oikeussuojan.

Sisältö: 1) Virkamiehen oikeudellinen asema, 2) viran perustaminen ja lakkauttaminen, 3) virkasuhde, sen syntyminen ja lakkaaminen, 4) virkamiehen oikeudet, velvollisuudet ja vastuu, 5) virkaehtosopimusjärjestelmä.

Opetusmenetelmät: Luennot ja itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Luentojen, säädösten ja kirjallisuuden tenttiminen.

Kirjallisuus:

1. Koskinen & Kulla: Virkamiesoikeuden perusteet. Helsinki 2005.
2. Hirvonen & Mäkinen. Kunnallinen viranhaltija – oikeudellisen aseman sääntely. Helsinki 2006.
3. Luennoitsijan ilmoittamat säädökset.

Edeltävät opinnot: Julkisoikeus osana Suomen oikeusjärjestystä ja Hallinto-oikeus I–II (tai aik. Hallinto-oikeus).

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Vastuhenkilö: Professori.

■ Henkilöstöoikeus

Labour Law

Koodi ja laajuus: TOIK2030, 6 op

Ajankohta: Kevätlukukausi 2012.

Sisältö: Työoikeuden säännösjärjestelmän pääpiirteet. Työnantajan ja työntekijän oikeudet ja velvollisuudet. Työsuojelu, työaikalainsäädäntö, työtaturmien korvaaminen, työeläkkeet, vuosiloma ym. työsuhteeseen liittyvät erityiskysymykset. Virkamiesoikeuden pääpiirteet.

Osaamistavoite: Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee työ- ja virkasuhteen osapuolten keskeiset oikeudet ja velvollisuudet sekä osaa arvioida työ- ja virkasuhteen ehtojen lainmukaisuutta. Opiskelija tuntee esimerkiksi työsuhteen päättämisen edellytykset ja virkavastuun keskeisen sisällön. Opiskelija osaa käyttää henkilöstöoikeuden oikeuslähteitä ja ratkaista henkilöstöoikeudellisia ongelmia sekä antaa henkilöstöoikeudellisia toimintasuosituksia.

Opetusmenetelmät: Luennot 20 h.

Suoritustapa: Tentti, jossa ei saa käyttää lakikirjaa.

Oppimateriaali: Kirjallisuus:

1. Kairinen (2009). Työoikeus perusteineen. Masku: Työelämän Tietopalvelu Oy.
2. Koskinen & Kulla (2009). Virkamiesoikeuden perusteet. Helsinki: Talentum. Luennoitsijan ilmoittamin osin.
3. Lainsäädäntö luennoitsijan/tentaattorin ilmoittamin osin (säädosluettelo, mikä on saatavissa talousoikeuden verkkosivuilta).

Edeltävät opinnot: Suositellaan suoritettavaksi Organisaatio-oikeus -opintojakson jälkeen.

Vastuhenkilö: Pekka Vainio.

■ Oikeudellisen tiedon haku

Searching Legal Information

Koodi ja laajuus: JOIK1007, 1op

Osaamistavoite: Opiskelija tuntee ja osaa käyttää tärkeimpiä kotimaisia Internet -pohjaisia oikeustietokantoja.

Sisältö: Internetin erityisesti kotimainen oikeudellinen aineisto.

Opetusmenetelmät: Tiedonhakuharjoituksia Tritonian informaation ohjaamana.

Suoritustapa: Kirjaston järjestämään tiedonhakukoulutukseen osallistuminen. Pakollinen läsnäolo.

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Vastuhenkilö: Tritonian informaattorit.

Julkisoikeuden aineopinnot (väh. 55 op)

Aineopintojen osaamistavoite: opiskelija hallitsee valitsemiensa erikoisalojen oikeudelliset kysymykset ja tieteellisen tutkielman tekemisen.

■ Eurooppalainen julkisoikeus

European Public Law

Koodi ja laajuus: JOIK2013, 5 op

Osaamistavoite: Opiskelija hallitsee EU:n oikeusjärjestelmän keskeiset periaatteet ja sen merkityksen julkisessa toiminnassa.

Sisältö: 1) EU:n oikeusjärjestelmä, 2) eurooppaoikeuden keskeiset käsitteet ja periaatteet, 3) jäsenvaltioiden asema osana Unionin kokonaisuutta, 4) eurooppalainen hallinto-oikeus.

Opetusmenetelmät: Luennot ja itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Kirjallisuuden tenttiminen ja luentopäiväkirja.

Kirjallisuus:

1. Ojanen: EU-oikeuden perusteita. Helsinki 2010.
2. Mäenpää: Eurooppalainen hallinto-oikeus. 2. uudistettu painos. Helsinki 2011.

Edeltävät opinnot: Julkisoikeus osana Suomen oikeusjärjestystä.

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Vastuhenkilö: Yliopistonlehtori.

■ Perus- ja ihmisoikeudet

Fundamental and Human Rights

Koodi ja laajuus: JOIK2014, 5 op

Osaamistavoite: Opiskelija tuntee perus- ja ihmisoikeusjärjestelmän sekä niiden valvontamekanismit.

Sisältö: 1) Perus- ja ihmisoikeudet sekä kansalaisen yleiset velvollisuudet, 2) perus- ja ihmisoikeussääntely, 3) perus- ja ihmisoikeussäännösten tulkinta- ja soveltamiskäytäntö, 4) perus- ja ihmisoikeuksien valvonta; säädösvalvonta.

Opetusmenetelmät: Luennot ja itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Luentojen, kirjallisuuden ja säädösten tenttiminen.

Kirjallisuus (luennoitsijan ilmoittamin osin):

1. Pellonpää: Euroopan ihmisoikeussopimus. 4. painos. Helsinki 2005.
2. Ojanen: Perusoikeudet ja ihmisoikeudet Suomessa. Helsinki 2003.
3. Luennoitsijan ilmoittamat säädökset ja muu materiaali.

Edeltävät opinnot: Julkisoikeus osana Suomen oikeusjärjestystä.

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Vastuhenkilö: Tutkija/vierailijaluennoitsija.

■ Julkisten varojen käytön oikeudelliset perusteet

Essential Legal Rules on Public Expenditure

Koodi ja laajuus: JOIK2017, 6 op

Osaamistavoite: Opiskelija hallitsee julkisiin hankintoihin liittyvät oikeudelliset kysymykset ja tietää milloin elinkeinotoiminnan tukeminen on sallittua.

Sisältö: 1) Julkisen talouden tehtävät, rakenne ja valvonta 2) julkiset hankinnat, 3) elinkeinotoiminnan tukeminen, 4) EU-varojen käyttö ja valvonta.

Opetusmenetelmät: Luennot ja itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Luentojen, säädösten ja kirjallisuuden tenttiminen.

Kirjallisuus:

1. Siikavirta & Parikka: EU:n valtioneuvoston säädökset. Helsinki 2010.
2. Kalima, Häll & Oksanen: Julkisyhteisöjen hankintatoimen oikeussäädökset. Helsinki 2007.
3. Luennoitsijan ilmoittamat säädökset.

Edeltävät opinnot: Julkisoikeus osana Suomen oikeusjärjestystä.

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Vastuhenkilö: Yliopistonlehtori.

■ Kansainvälinen oikeus

Public International Law

Koodi ja laajuus: JOIK2003, 6 op

Osaamistavoite: Opiskelija saa kokonaiskuvan kansainvälisen oikeuden järjestelmästä: erityisesti kansainvälisen oikeuden peruskysymyksistä ja kehityslinjoista sekä kansainvälisten järjestöjen roolista.

Sisältö: 1) Kansainvälisen oikeuden rakenne ja sisältö, 2) kansainvälisen oikeuden lähteet, 3) tärkeimmät kansainväliset järjestöt, 4) kansainväliset oikeuden erityislohkot.

Opetusmenetelmät: Luennot ja kirjallinen työ.

Suoritustapa: Essee (jonka aiheen jakson vastuopettaja antaa) sekä luentokuulustelu.

Oheiskirjallisuus:

1. Hakapää: Uusi kansainvälinen oikeus. Helsinki 2003.
2. Rosen & Parkkari: Sodan lait. Helsinki 2004.
3. Brownlie: Principles of Public International Law. Oxford 2003.
4. Hanski & Suksi (eds.): An Introduction to the International Protection of Human Rights, A Textbook. 2. ed. 1999.
5. Cassese: International Law. 2005.

Edeltävät opinnot: Julkisoikeus osana Suomen oikeusjärjestystä.

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Vastuhenkilö: Yliopistonlehtori.

Lisätietoja: Englannin kielellä suoritettava jakso: JOIK2018 Public International Law (6 ECTS).

■ Ympäristöoikeus

Environmental Law

Koodi ja laajuus: JOIK2004, 6 op

Osaamistavoite: Opiskelijalle syntyy kokonaiskuva ympäristöoikeuden alasta, keskeisistä käsitteistä ja periaatteista.

Sisältö: 1) Ympäristöoikeuden yleiset opit, 2) ympäristöoikeuden suunnittelujärjestelmät, 3) luonnon- ja maisemansuojelu, 4) ympäristönsuojelun ohjauskeinot, 5) ympäristövastuu, 6) kaavoituksen ja rakentamisen oikeudellinen ohjausjärjestelmä 7) toimivalta, menettely ja muutoksenhaku.

Opetusmenetelmät: Verkkokurssi, joka sisältää keskustelua ja tehtäviä.

Suoritustapa: Verkkokurssin harjoitustehtävät. Aloitustapaaminen, jossa pakollinen läsnäolo.

Kirjallisuus:

1. Ekroos, Kumpula, Kuusiniemi & Vihervuori: Ympäristöoikeuden pääpiirteet. Helsinki 2002. Luennoitsijoiden ilmoittamin osin.
2. Kuusiniemi, Ekroos, Kumpula & Vihervuori: Ympäristöoikeus. Helsinki 2001. Luennoitsijoiden ilmoittamin osin.

- a. Ympäristöoikeus-kirjasta löytyy myös verkkoversio, linkki toimii vain yliopiston koneilta:
<http://www.wsoypro.fi/wsoypro.aspx?prevpos=yml11.0&page=selain&ts=jo&pos=yml11.28&offset=#gethere>

3. Hollo: Johdatus ympäristöoikeuteen. Helsinki 2009.

4. Mäkinen: Kunnallisvalitus. Helsinki 2010.

Edeltävät opinnot: Hallinto-oikeus I–II (tai aik. Hallinto-oikeus) ja Oikeudellisen tiedon haku.

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Vastuhenkilö: Tutkijatohtori.

■ Sosiaali- ja terveysoikeus

Social Welfare and Health Law

Koodi ja laajuus: JOIK2005, 6 op

Osaamistavoite: Opiskelijalle muodostuu kokonaiskuva sosiaali- ja terveysoikeuden keskeisestä sisällöstä.

Sisältö: 1) Sosiaali- ja terveysoikeuden keskeiset periaatteet, 2) sosiaaliset oikeudet, 3) asiakkaan asema sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Opetusmenetelmät: Luennot tai itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Oppimispäiväkirja tai kirjatentti.

Kirjallisuus:

1. Tuori: Sosiaalioikeus. Helsinki 2004.

Edeltävät opinnot: Hallinto-oikeus I–II (tai aik. Hallinto-oikeus).

Ajoitus: Syyslukukausi.

Vastuhenkilö: Tutkijatohtori/vierailijaluennoitsija.

■ Markkinaoikeus

Market Law

Koodi ja laajuus: TOIK2039, 7 op

Ajankohta: Syyslukukausi 2011.

Sisältö: 1. Mainonnan sääntely ja juridinen arviointi. 2. Elinkeinonharjoittajien välinen suhde. 3. Kuluttajansuoja elinkeinotoiminnassa. 4. Kilpailunrajoitukset. 5. Julkiset hankinnat.

Osaamistavoite: Opintojakson jälkeen opiskelija omaa kokonaiskuvan markkinaoikeudesta ja sen keskeisistä kohdista. Opiskelija tuntee yritystoimintaan liittyvät markkinaoikeudelliset säännökset ja tietää, miten markkinaoikeudelliset säännöt vaikuttavat käytännön yritystoimintaan.

Opetusmenetelmät: Luennot 20 h.

Suoritustapa: Tentti, jossa saa käyttää lakikirjaa. Keskeiseen lainsäädäntöön on perehdyttävä kirjoja luettaessa. *Vaihtoehtoinen suoritustapa:* Kurssi on mahdollista suorittaa verkkokurssina esseillä ja harjoitustyöllä. Katso tarkemmin kohdasta lisätietoja vaihtoehtoisesta suoritustavasta.

Oppimateriaali:

1. Mäkinen, Paloranta, Pokela & Vuori (2006). Markkinaoikeuden perusteet. Helsinki: Talentum Media Oy. Sivut 1–56 ja 121–369.
2. Herler (2010). Kuluttajansuoja. Osa I. Vaasa. **tai** Herler & Streng (2010). Kommentarer till konsumentskyddslagen. Del I. Vasa.
3. Kuusniemi-Laine & Takala (2008). Julkiset hankinnat – käsikirja. Helsinki: Edita Publishing Oy.
4. Lainsäädäntö luennoitsijan ilmoittamin osin (säädosluettelo), josta on hallittava myös 3 kk ennen tenttiä julkaistut muutokset. Säädosluettelo on saatavissa talousoikeuden oppiaineen verkkosivuilta.

Edeltävät opinnot: Suositellaan suoritettavaksi Talousoikeuden perusteet -opintojakson jälkeen.

Vastuhenkilö: Brita Herler.

■ Organisaatio-oikeus

Law of Organizations

Koodi ja laajuus: TOIK1011, 6 op

Ajankohta: Kl. 2012.

Sisältö: Avoin ja kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, asunto-osakeyhtiö, osuuskunta, säätiöt ja yhdistykset sekä yhteisöoikeuden yleiset kysymykset. Päätöksenteko yrityksessä. Valta- ja vastuusuhteet. Osakassopimukset. Työsopimukset.

Osaamistavoite: Opintojakson jälkeen opiskelija hahmottaa yritystoiminnan keskeisten organisaatiomuotojen perustamista, sekä valta- ja vastuusuhteita koskevat säännökset. Opiskelija kykenee hyödyntämään tietoja yritystoiminnassa tapahtuvassa käytännön päätöksenteossa.

Opetusmenetelmät: Luennot 20 h.

Suoritustapa: Tentti, jossa ei saa käyttää lakikirjaa.

Oppimateriaali: Kirjallisuus:

1. Wilhelmsson & Jääskinen (2001). Avoimet yhtiöt ja kommandiittiyhtiöt. 3. painos. Helsinki: Lakimiesliiton kustannus.
2. Immonen & Nuolimaa (2007). Osakeyhtiöoikeuden perusteet. Helsinki: Talentum Media Oy. Luennoitsijan ilmoittamin osin.
3. Lainsäädäntö luennoitsijan ilmoittamin osin (säädosluettelo), josta on hallittava myös 3 kk ennen tenttiä julkaistut muutokset. Säädosluettelo on saatavissa talousoikeuden oppiaineen verkkosivuilta.

Edeltävät opinnot: Suositellaan suoritettavaksi Talousoikeuden perusteet -opintojakson jälkeen.

Vastuhenkilö: Risto Nuolimaa (TaY).

■ Sopimusoikeus

Contract Law

Koodi ja laajuus: TOIK1009, 6 op

Ajankohta: Syyslukukausi 2011.

Sisältö: Yleinen sopimusoikeus ja sopimustyyppien merkitys. Muiden oikeudenalojen yhteys sopimusoikeudelliseen osaamiseen. Sopimuksen synnyn, sitovuuden, sisällön ja seuraamusten määrittäminen. Keskeisten sopimustyyppien tarkastelu. Vahingonkorvaus sopimussuhteessa ja sopimussuhteen ulkopuolella.

Osaamistavoite: Opintojakson jälkeen opiskelija hahmottaa sopimuksen ja sopimusoikeuden keskeisen roolin yritysten liikesuhteissa. Opiskelija ymmärtää sopimukseen ja vahingonkorvaukseen perustuvien velvoitteiden syntymisen ja sisällön määrittämisen edellytykset. Opintojakso tuottaa yhdessä koulutusohjelman muiden opintojaksojen kanssa valmiudet liiketoiminnan sopimusoikeudellisten instrumenttien itsenäiseen laatimiseen ja hyödyntämiseen.

Opetusmenetelmät: Luennot 20 h.

Suoritustapa: Tentti, jossa ei saa käyttää lakikirjaa. Tentti koostuu kahdesta osasta. A-osa perustuu luentoihin ja kirjallisuuteen. B-osa perustuu kirjallisuuteen. Opintojakson suorittaminen edellyttää lopputentin kummankin osion hyväksytyä suoritusta samassa kuulustelussa. Täydentävästä suorituksesta (TOIK1010, 1 op) annetaan lisätietoja luennolla.

Oppimateriaali:

1. Saarnilehto (2009). Sopimusoikeuden perusteet. 7. painos. Helsinki: Talentum Media Oy.
2. Routamo (1996). Kaupan lait. 2. painos. Helsinki: Lakimiesliiton kustannus tai muu luennoitsijan ilmoittama irtaimen kauppaa käsittelevä teos.

3. Hemmo (2005). Vahingonkorvausoikeus. Helsinki: WSOY. (s. 1-241).
4. Luennoitsijan ilmoittama säädösluettelo ja muu materiaali. Säädösluettelo on saatavissa talousoikeuden oppiaineen verkkosivuilta.

Edeltävät opinnot: Suositellaan suoritettavaksi Talousoikeuden perusteet -opintojakson jälkeen.

Vastuhenkilö: Vesa Annola.

Lisätietoja: Täydentävästä suorituksesta (TOIK1010, 1 op) annetaan lisätietoja luennolla.

■ Vero-oikeus

Law of Taxation

Koodi ja laajuus: TOIK1012, 6 op

Ajankohta: Syyslukukausi 2011.

Sisältö: Keskeinen verolainsäädäntö, kuten tuloverotus, ennakkoperintä, kiinteistöverotus, perintö- ja lahjaverotus, varainsiirtoverotus, valmisteverotus, maahantuontiin ja vientiin liittyvä verotus sekä niitä koskeva verotusmenettely.

Osaamistavoite: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa arvioida erilaisten toimenpiteiden veroseuraamuksia ja erottaa verotuksellisesti edullisia menettelytapoja epäedullisista. Opiskelija osaa käyttää vero-oikeuden oikeuslähteitä ja ratkaista yksinkertaisia vero-oikeudellisia ongelmia. Opiskelija osaa hakea muutosta verotukseen.

Opetusmenetelmät: Luennot 20 h.

Suoritustapa: Tenti, jossa saa käyttää lakikirjaa (Verolait tai Skatteförfattningarna tai Verosäädökset-teoksen viimeisin painos). Täydentävästä suorituksesta (1 op) annetaan lisätiedot luennoilla. Lakikirjan käyttö tentissä: Lakikirjatentin kysymykset ovat soveltavia. Tenti mittaa opiskelijan kykyä soveltaa lakikirjasta paikallistamaansa normia – ei kykyä käyttää lakikirjan asiahakemistoa. Lakikirjassa oleva oikeusnormi voi olla vain vastauksen aloituspiste. Lakikirjan sisällön kopioimisesta tai referoimisesta ei siis saa pisteitä.

Oppimateriaali:

1. Myrsky & Ossa (2008). Verotuksen perusteet. Helsinki: Talentum Media Oy.
2. Myrsky & Linnakangas (2007). Verotusmenettely ja muutoksenhaku. Helsinki: Talentum Media Oy.
3. Verolainsäädäntö luennoitsijan ilmoittamin osin (säädösluettelo), josta on hallittava myös 3 kk ennen tenttiä julkaistut muutokset. Säädösluettelo on saatavissa talousoikeuden oppiaineen verkkosivuilta.

Edeltävät opinnot: Suositellaan suoritettavaksi Talousoikeuden perusteet -opintojakson jälkeen.

Vastuhenkilö: Pekka Vainio.

■ Oikeusteoria

Legal Theory

Koodi ja laajuus: JOIK2016, 6 op

Osaamistavoite: Opiskelija tuntee oikeusteorian ja oikeusfilosofian perusteet ja osaa hyödyntää niitä tutkielman tekemisessä.

Sisältö: 1) Oikeusteorian ja -filosofian perusteet, 2) sääntely- ja normiteoria, 3) oikeuslähteoppi, 4) laintulkinnan teoria.

Opetusmenetelmät: Luennot ja itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Luentopäiväkirja ja kirjatentti. Hyväksytty luentopäiväkirja korvaa valitsemasi teoksen kirjallisuudesta.

Kirjallisuus:

1. Tolonen: Oikeuslähteoppi. Helsinki 2003.
2. Laakso: Oikeudellisesta sääntelystä ja päätöksenteosta. Helsinki 1990 tai Myrsky:

Prejudikaattien merkitys verotuksessa. Helsinki 2002.

3. Siltala: Johdatus oikeusteoriaan. Helsinki 2001 **tai** Aarnio: Laintulkinnan teoria. Helsinki 1989. Luennoitsijan ilmoittamin osin.

Ajoitus: Kevätlukukausi. Suoritettava samanaikaisesti kandidaattiseminaarin ja -tutkielman kanssa.

Vastuhenkilö: Yliopistonlehtori.

■ Kandidaattiseminaari ja kandidaatintutkielma

Thesis (Bachelor Level)

Koodi ja laajuus: JOIK2011 (seminaari), JOIK2012 (tutkielma), 10 op

Osaamistavoite: Opiskelija saa valmiudet tutkielman tekemiseen sisältäen aineiston hankintaan ja hyväksikäyttöön perehtymisen. Opiskelija oppii argumentoimaan kirjallisesti ja suullisesti ja kykenee kirjoittamaan kandidaatintutkielman.

Sisältö: 1) Julkisoikeudellisten ongelmien analyysi, 2) tutkimus- ja selvitystyössä käytettävät menetelmät, 3) tiedonhaku, 4) kandidaatintutkielman laatiminen, 5) kypsyysnäytteen kirjoittaminen.

Opetusmenetelmät: Harjoituksia, seminaarityöskentelyä ja itsenäistä kirjoittamista.

Suoritustapa: 1) Alkutesti (Moodle) kirjallisen työn muotovaatimusten hallinnasta. 2) Oikeudellisen tiedon hakemiseen liittyvät harjoitukset (3 h) sekä kirjaston tiedonhakukoulutus (Tiedonhankintataidot 2). 3) Aktiivinen osallistuminen seminaaritulaisuuksiin ja noin 30-sivuisen kandidaatintutkielman laatiminen opettajan hyväksymästä aiheesta. Kandidaatintutkielma jätetään tarkastettavaksi kahtena kappaleena. 5) Opiskelija kirjoittaa tutkielmaan liittyvän kypsyysnäytteen. Kypsyysnäytteeseen voi ilmoittautua kun kandidaatintutkielma on jätetty. Kypsyysnäyte tarkastetaan sekä kielen että sisällön osalta.

Kirjallisuus:

1. Husa, Mutanen & Pohjolainen: Kirjoitetaan juridiikkaa. Helsinki 2001.
2. Viljanen: Oikeudellisten tutkimusten kirjoittamisopas. Tampere 2004.
3. Husa: Julkisoikeudellinen tutkimus. Tampere 1995.
4. Häyhä (toim.): Minun metodini. Helsinki 1997.
5. Hallintotieteellisten töiden laadintaohjeet (uusin versio).

Edeltävät opinnot: Pääosin julkisoikeuden perus- ja aineopinnot. Huom: myös jakso 'JOIK1007 Oikeudellisen tiedon haku' tulee olla suoritettuna ennen kurssin alkua. Kts. lisätiedot ko. opintojakson kohdalta. Suositellaan suoritettavaksi myös Oikeuden systematiikka ja oikeustiede.

Ajoitus: Tutkimusaiheiden ideointi alkusyksyllä. Seminaarin aloitus loppusyksyllä. Kandidaatintutkielman tutkimussuunnitelma toimitetaan opettajalle syyslukukauden loppuun mennessä. Tutkimussuunnitelma käsitellään tammikuun lopulla pidettävässä seminaarissa. Kandidaatintutkielma jätetään opettajalle huhtikuun loppuun mennessä.

Vastuhenkilö: Tutkijatohtori.

Lisätietoja: Pakollinen läsnäolo. Alkukokoontuminen.

■ Harjoittelu

Practical Training

Koodi ja laajuus: JOIK2010, 5 op

Osaamisavoite: Opiskelija tutustuu käytännön hallintotoimintaan.

Sisältö: Työskentely kolmen kuukauden ajan valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön organisaatioon kuuluvassa virastossa tai laitoksessa.

Opetusmenetelmät: Käytännön työskentelyä ohjattuna ja itsenäinen kirjoitustyö.

Suoritustapa: Kolmen kuukauden yhtäjaksoinen, kokopäivätoiminen harjoittelu ennalta hyväksytyssä (julkisessa) organisaatiossa sekä kirjallinen noin viiden sivun vapaamuotoinen

raportti työtehtävistä ja organisaatiosta. Jäljennös työtodistuksesta sekä raportti toimitetaan opettajalle hyväksyttäväksi.

Edeltävät opinnot: Julkisoikeuden perusopinnot ja aineopinnot pääosin.

Ajoitus: Ympäri vuoden.

Vastuhenkilö: Tutkijatohtori.

Lisätietoja: Pakollinen julkisoikeuden pääaineopiskelijoille. Syventävien opintojen vaiheessa on mahdollisuus lisäksi vapaaehtoisen harjoittelun suorittamiseen (asiantuntijuutta syventävä harjoittelu).

Julkisoikeuden syventävät opinnot (väh. 87 op)

Syventävien opintojen osaamistavoite: opiskelijalla on vahva osaaminen hallintotoiminnan keskeisistä oikeudellisista kysymyksistä, valmiudet oikeudellista osaamista vaativiin johto- ja asiantuntijatehtäviin sekä oikeudellisten selvitysten ja tutkimusten laatimiseen.

■ Hallintolainkäytön oikeustapausanalyysikurssi

Analysing Legal Decisions

Koodi ja laajuus: JOIK3001, 8 op

Osaamistavoite: Opiskelija osaa ratkaista ja analysoida hallintolainkäyttöviranomaisten ratkaisuja oikeudelliselta kannalta.

Sisältö: 1) Prosessinedellytykset, 2) asian selvittäminen, 3) päätöksen perustelut, 4) oikeustapausten kommentointi oikeuslähdeopin kannalta.

Opetusmenetelmät: Harjoituksia ja itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Kirjatentti ennen harjoituksia. Aktiivinen osallistuminen oikeustapausharjoituksiin. Oikeustapausanalyysin laatiminen tentaattorin kanssa sovitusta oikeustapauksesta ja oikeustapauksen esittäminen seminaarissa.

Kirjallisuus, joka tentitään ennen opintojaksolle osallistumista:

1. Mäenpää: Hallintoprosessioikeus. Helsinki 2005.

Edeltävät opinnot: Hallinto-oikeus I–II (tai aik. Hallinto-oikeus), Kunnallisoikeus.

Ajoitus: Syyslukukausi.

Vastuhenkilö: Yliopistonlehtori.

■ Hallinto-oikeuden syventävät opinnot

Graduate Studies in Administrative Law

Koodi ja laajuus: JOIK3003, 8 op

Osaamistavoite: Opiskelija hallitsee hyvin valitsemansa erityisalan oikeudelliset kysymykset ja saa lisävalmiuksia oman tutkielmansa sisällöllisten kysymysten hallintaan.

Sisältö: 1) Kirjallisuuden tenttiminen ja 2) erikseen sovittavasta aiheesta kirjoitettavan artikkelihin pohjautuvan kirjoitelman laatiminen.

Opetusmenetelmät: Itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Kirjallisuuden tenttiminen sekä kirjoitelma (n. 15 sivua) mielellään omaan tutkielman osa-alueelta. Kirjoitelmassa käytetään hyväksi kirjallisuutta ja esimerkiksi seuraavaksi lueteltuja ja muita oikeustieteellisiä lehtiä. Kirjoitelmassa on tarkoitus käydä läpi jakson alaan kuuluvaa tai sitä läheltä sivuavaa kirjoittelua ja kuvata sekä jäsentää sitä itsenäisesti. Tentittävät kirjat on tenttiin ilmoittautumisen yhteydessä etukäteen ilmoitettava tentaattorille eikä samoja kirjoja voi suorittaa myöhemmin muilla opintojaksoilla.

Kirjallisuus:

1. Siitari-Vanne: Hallintolainkäytön tehostaminen. Helsinki 2005.

tai kaksi seuraavista:

1. Kuusikko: Neuvonta hallinnossa Helsinki 2000.
2. Halila: Hallintolainkäyttömenettelyn oikeusturvatakeista. Helsinki 2000.
3. Aer: Oikeussuojan ulottuvuus hallinnossa Helsinki 2000.
4. Sallinen: Kunnan itselleen ottamat tehtävät. Tampere 2007.
5. Keravuori-Rusanen: Yksityinen julkisen vallan käyttäjänä. Helsinki 2008.
6. Kalliomaa-Puha: Vanhoille ja sairaille sopivaa? Omaishoitotosopimus hoivan instrumenttina. Helsinki 2007.
7. Hakalehto-Wainio: Valta ja vahinko: Julkisen vallan käyttäjän vahingonkorvausvastuu vahingonkorvauslaissa. Helsinki 2008.
8. Mäntylä: Luonnon edustajien puhevalta. Vaasa 2010.
9. Puronurmi: Syrjäntäkiellot virantäytössä. Tampere 2009.
10. Romppainen: Sosiaali- ja terveystieteiden oikeudellinen asema palveluiden järjestämisessä: Tutkimus julkista avustusta saavan yhdistyksen asemasta hankintasääntöjen näkökulmasta. Helsinki 2007.

Lehdet: Esimerkiksi Lakimies, Defensor Legis, Juridisk Tidskrift Utgiven av jur.för. i Finland (JFT), Oikeus.

Edeltävät opinnot: Julkisoikeuden perus- ja aineopinnot.

Ajoitus: Syyslukukausi.

Vastuhenkilö: Yliopistonlehtori.

■ Perus- ja ihmisoikeuksien syventävät opinnot

Graduate Studies in Fundamental and Human Rights

Koodi ja laajuus: JOIK3010, 5 op

Osaamistavoite: Opiskelija hallitsee hyvin valitsemansa erityisalan perus- ja ihmisoikeuskyvykset ja kykenee löytämään tutkielmansa kannalta keskeiset perus- ja ihmisoikeuskytkennät.

Sisältö: Erikseen sovittavasta aiheesta kirjoitettavan artikkeleihin ja jäljempänä mainittuihin kirjoihin pohjautuvan kirjoitelman laatiminen alan viimeisimmästä keskustelusta. Kirjoitelma kytketään mielellään tutkielman teemaan.

Opetusmenetelmät: Itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Kirjoitelma (n. 15 sivua) jakson teemaan liittyen seuraavaksi mainitusta kirjallisuudesta ja ilmoitettujen lehtien vuosikerroista. Kirjoitelmassa on tarkoitus käydä läpi jakson alaan kuuluvaa tai sitä läheltä sivuavaa kirjoittelua ja kuvata sekä jäsentää sitä itsenäisesti. Kirjoituksessa käytetään aiheeseen liittyvää oheiskirjallisuutta ja artikkeleita monipuolisesti hyväksi.

Oheiskirjallisuus:

1. Hallberg et al. (toim): Perusoikeudet. Helsinki 1999.
2. Viljanen: Perusoikeuksien rajoitusedellytykset. Helsinki 2001.
3. Miettinen: Tieteen vapaus. Helsinki 2000.
4. Uoti: Taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset perusoikeudet kunnallisessa päätöksenteossa. Tampere 2003.
5. Länsineva: Perusoikeudet ja varallisuussuhteet Helsinki 2002.
6. Ahtela, Bruun, Koskinen, Nummijärvi & Saloheimo: Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus. Helsinki 2006.
7. Posio: Yksityisyydensuoja sosiaalihuollossa. Vammala 2008.
8. Lavapuro: Uusi perustuslakikontrolli. Helsinki 2010.

Lehdet: Lakimies, Juridisk Tidskrift Utgiven av jur.för. i Finland (JFT), Oikeus, Förvaltningsrättslig Tidskrift (FT), Europarättslig Tidskrift.

Edeltävät opinnot: Julkisoikeuden perusopinnot ja pääosa aineopinnoista.

Ajoitus: Ympäri vuoden.

Vastuhenkilö: Tutkijatohtori.

Lisätietoja: Vaihtoehtoinen opintojakson Syventävä teemakurssi kanssa.

■ Syventävä teemakurssi

Graduate Studies in Specific Areas of Public Law

Koodi ja laajuus: JOIK3011, 5 op

Osaamistavoite: Opiskelija hallitsee hyvin valitsemansa erityisalan ajankohtaiset kysymykset.

Sisältö: Opiskelija valitsee aluksi häntä kiinnostavan teema-alueen ja tekee perustellun esityksen suoritettavasta kirjallisuudesta. Kirjallisuus valitaan seuraaviin teemoihin liittyen: 1) hyvä hallinto, 2) hallinnon toimintatapojen muuttuminen, 3) kunnallisoikeuden uudet haasteet muuttuvassa toimintaympäristössä 4) virkamiesoikeuden muutos ja virkamiehen oikeusasema, 5) eurooppalaisen julkisoikeuden erityiskysymykset kuten esimerkiksi EU-tukiin liittyvät kysymykset, 6) ympäristöoikeuden osa-alueet, erityisesti maankäytön suunnittelu, maapolitiikka ja ympäristöhallinto-oikeus, 7) sosiaali- ja terveysoikeus.

Opetusmenetelmät: Vaihtelevat.

Suoritustapa: Kurssi suoritetaan eri vuosina vaihtelevalla tavalla, esimerkiksi kirjatenttinä tai seminaarityyppisesti ryhmätyöskentelyyn perustuvina seminaariesityksinä. Kurssi voidaan koostaa myös erillisistä hallinnon juridiikan ajankohtaisteemoista, joita tuotetaan yhdessä talousoikeuden, Helsingin yliopiston juristikoulutuksen tai muiden mahdollisten yhteistyötohojen kanssa.

Ajoitus: Syys/kevätlukukausi.

Vastuhenkilö: Professori.

■ Oikeuden systematiikka ja oikeustiede

The Legal System and Jurisprudence

Koodi ja laajuus: TOIK3010, 6 op

Ajankohta: Syyslukukausi 2011.

Sisältö: Opintojaksolla tarkastellaan oikeutta systeeminä kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Samalla tarkastellaan oikeustieteen merkitystä ja menetelmiä systematiikan kehittäjänä.

Osaamistavoite: Opintojaksolla jälkeen opiskelija hahmottaa oikeusjärjestelmän muodostaman kokonaisuuden ja sen merkityksen talousoikeudellisten ongelmien tunnistamisessa. Opiskelija osaa hyödyntää oikeusjärjestelmän systematiikkaa oikeudellisten ongelmien paikantamisessa ja ratkaisemisessa.

Opetusmenetelmät: Luennot ja seminaarikeskustelut 20 h.

Suoritustapa: Tentti, jossa ei saa käyttää lakikirjaa. Opiskelija voi laatia vapaaehtoisen alustuksen ja esittää sen seminaarissa. Hyväksytyt suoritus korvaa joko Mäkisen tai Annolan tenttivaatimuksiin kuuluvan teoksen.

Oppimateriaali:

1. Mäkinen (2000). Maankäyttösopimus ja hyvä hallinto. Jyväskylä: Finnpublishers. Sivut 1–105.
2. Saarnilehto (toim.) (2000). Varallisuus-oikeuden kantavat periaatteet. Helsinki: WSLT.
3. Annola (2003). Sopimuksen dynaamisuus. Talousoikeudellinen rakennetutkimus sopimuksen täydentymisestä ja täydentymisen ohjaamisesta. Turku: Turun yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta. Sivut 1–125.
4. Tuori (2007). Oikeuden ratio ja voluntas. Helsinki: WSOYpro.

Vastuhenkilöt: Vesa Annola ja Eija Mäkinen.

Lisätiedot: Suositellaan suoritettavaksi aineopintojen aikana.

■ **Oikeustapausanalyysi** (aik. Yritysjuridiikan, verojuridiikan tai ICT-juridiikan oikeustapausanalyysi)

Critical Case Analysis

Koodi ja laajuus: TOIK3017, 6 op

Ajankohta: Kevätlukukausi 2012.

Sisältö: Talousoikeudelliselle ongelmalle relevantin aineiston tunnistaminen oikeustapauksesta. Oikeustapauksen kriittinen arviointi muiden oikeuslähteiden valossa

Osaamistavoite: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa arvioida kriittisesti yksittäisen oikeudellisen ratkaisun merkitystä osana oikeusjärjestelmän kokonaisuutta. Opiskelija osaa käyttää oikeuslähteitä ja oikeusjärjestelmän tuntemustaan oikeudellisen ongelman analysoinnissa ja eri ratkaisuvaihtoehtojen perustelussa. Opiskelija osaa laatia johdonmukaisesti etenevän tiiviin ja perustellun tieteellisen oikeustapausanalyysin.

Suoritustapa: Osallistuminen aloitusseminaariin. 5–7 -sivuisen kirjoituksen tekeminen oikeudellisen artikkelin laatimistradition mukaisesti.

Vastuhenkilö: Pekka Vainio.

■ **Talousoikeudellinen ratkaisutoiminta**

Decisionmaking in Business Law

Koodi ja laajuus: TOIK3011, 6 op

Sisältö: Luennot prosessioikeudesta ja sen suhteesta aineelliseen oikeuteen. Ennalta jaettujen oikeustapausten perustelujen läpikäyminen keskustellen.

Osaamistavoite: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa arvioida tuomioistuinratkaisuja ja niiden perusteluja kriittisesti sekä argumentoida kantaansa niin aineellisen oikeuden, kuin prosessioikeuden oikeuslähteisiin tukeutuen.

Opetusmenetelmät: Pienryhmäkeskustelut 20 h.

Suoritustapa: 1. Käräjäoikeuden istuntojen seuraaminen 5 päivän ajan, joista vähintään 3 päivän on oltava siviiliasioita koskevia. 2. Pienryhmäkeskustelut. Avaustilaisuudessa läsnäolovelvollisuus. Osallistuminen pienryhmäkeskusteluihin vähintään 75 % ja oikeustapauksen alustaminen. (suoritukset voimassa yhden lukuvuoden ajan) 3. Tenti, jossa ei saa käyttää lakikirjaa.

Oppimateriaali:

1. Havansi (2007). Oikeudenkäynti ja pakkotäytäntö: prosessioikeuden oikeusdogmaattiset perusteet. Helsinki: Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta. **tai** luennoitsijan ilmoittama muu aineisto.
2. Luennoitsijan ilmoittama muu materiaali.

Vastuhenkilö: Pekka Vainio ja Ari Saarnilehto (TY).

■ **Oikeusvertailu**

Comparative Law

Koodi ja laajuus: JOIK3012, 5 op

Osaamistavoite: Opiskelija hallitsee oikeusvertailun menetelmät ja osaa konkreettisesti soveltaa niitä.

Sisältö: Oikeusvertailu oikeudellisen tutkimuksen menetelmänä.

Opetusmenetelmät: Luennot/ohjattu harjoitustyö.

Suoritustapa: Kirjallisuuden tenttiminen/luentopäiväkirja tai erikseen sovittavan harjoitustyön ohjattu tekeminen yksin tai ryhmässä.

Kirjallisuus:

1. Husa: Johdatus oikeusvertailuun. Helsinki 1998.

2. Bogdan: Komparativ rättskunskap. 2 uppl. Stockholm 2003.
3. Opettajan kanssa erikseen sovittava jonkin vieraan maan hallinto-oikeutta käsittelevä teos.

Edeltävät opinnot: Julkisoikeuden perus- ja aineopinnot.

Ajoitus: Syys/kevätlukukausi.

Vastuhenkilö: Professori.

Lisätietoja: Englannin kielellä suoritettava jakso: JOIK3014 Comparative Law (5 ECTS).

■ Oikeussosiologia

Sociology of Law

Koodi ja laajuus: JOIK3013, 5 op

Osaamistavoite: Opiskelija tuntee oikeuden ja yhteiskunnan yhteyden ja osaa arvioida lakien vaikutuksia.

Sisältö: 1) Oikeussosiologian perusteet, 2) oikeuden funktiot modernissa yhteiskunnassa, 3) lakien vaikutukset.

Opetusmenetelmät: Luennot ja itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Kirjallisuuden ja luentojen tenttminen.

Kirjallisuus:

1. Alvesalo & Ervasti: Oikeus yhteiskunnassa. Näkökulmia oikeussosiologiaan. Helsinki 2006.
2. Tala: Lakien vaikutukset. Helsinki 2001.

Edeltävät opinnot: Julkisoikeuden perus- ja aineopinnot.

Ajoitus: Syyslukukausi.

Vastuhenkilö: Tutkijatohtori.

■ Tutkimusseminaari

Research Seminar

Koodi ja laajuus: JOIK3006, 10 op

Osaamistavoite: Opiskelija tietää mitä edellytetään hyvältä pro gradu -tutkielmalta ja kykenee tieteellisesti laadukkaaseen suulliseen ja kirjalliseen oikeudelliseen analyysiin.

Sisältö: Seminaarityöskentelyn pakolliset osat ilmoitetaan seminaarin alkaessa.

Opetusmenetelmät: Seminaarityöskentelyä ja itsenäistä kirjoitustyötä.

Suoritustapa: 1) Tutkimussuunnitelman laatiminen ja käsittely seminaarissa, 2) aiemmin suoritettujen väitöskirjan metodin esittely seminaarissa oman työn tekemisen kannalta, 3) oman työn "gradupalojen" kirjoittaminen, esittäminen ja toisen työn opponointi. Viimeisessä koontumisessa käsitellään viimeisteltäväksi jätettävää työtä.

Oheiskirjallisuus:

1. Husa, Mutanen & Pohjolainen: Kirjoitetaan juridiikkaa. Helsinki 2001.
2. Viljanen: Oikeudellisten tutkimusten kirjoittamisopas. Tampere 2004.
3. Husa: Julkisoikeudellinen tutkimus. Tampere 1995.
4. Häyhä (toim.): Minun metodini. Helsinki 1997.
5. Hallintotieteellisten töiden laadintaohjeet (uusin versio).

Edeltävät opinnot: Kandidaatintutkielma.

Ajoitus: Alkukokoontuminen ja seminaarin aloitus toukokuussa. Syyskuun loppupuolella ensimmäinen gradupajaseminaari. Marras-joulukuussa toinen gradupaja, jossa käsitellään työn kokonaisasetelmaa ja työn loppuunsaattamiseen liittyviä kysymyksiä. Gradupajat jatkuvat keväällä.

Vastuhenkilö: Professori.

■ Pro gradu -tutkielma

Thesis

Koodi ja laajuus: JOIK3007, 40 op

Osaamistavoite: Opiskelija osaa tehdä hyvän pro gradu -tutkielman.

Sisältö: Tutkielman laatiminen jostakin julkisoikeuden alaan kuuluvasta aiheesta siten, että opiskelija osoittaa hallitsevansa tutkimuksen kohteena olevan aihepiirin sekä siihen liittyvän oikeudellisen problematiikan ja tutkimusmenetelmät sekä kirjoittamis- ja argumentaatiotavan.

Opetusmenetelmät: Itsenäistä ja graduohjaajan ohjaamaa työskentelyä.

Suoritustapa: Tieteellisen tutkielman laadinta sekä kypsyyskokeen suorittaminen.

Ajoitus: Syys- ja kevätlukukausi.

Vastuopettaja: Professori.

Lisätiedot: Pro gradu -tutkielma arvioidaan asteikolla approbatur, lubenter approbatur, non sine laude approbatur, cum laude approbatur, magna cum laude approbatur, eximia cum laude approbatur, laudatur.

Vapaavalintainen syventävä opintojakso:

■ Harjoittelu

Practical Training

Koodi ja laajuus: JOIK3008, 5 op

Osaamistavoite: Opiskelija osaa soveltaa teoreettisia valmiuksiaan käytännön työelämään.

Sisältö: Työskentely kolmen kuukauden ajan valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön organisaatioon kuuluvassa virastossa tai laitoksessa.

Opetusmenetelmät: Käytännön työskentelyä ohjauksessa ja itsenäinen kirjallinen työ.

Suoritustapa: Kolmen kuukauden yhtäjaksoinen, kokopäivätoiminen harjoittelu ennalta hyväksytyssä julkisessa organisaatiossa sekä kirjallinen raportti. Opiskelija voi suorittaa harjoittelun vain omassa pääaineessaan. Ennen raportin kirjoittamista on keskusteltava sen aiheesta (käsiteltävän julkisoikeudellisen ongelman osalta) opintojaksosta vastaavan opettajan kanssa. Jäljennös työtodistuksesta sekä raportti toimitetaan opettajalle hyväksyttäväksi.

Ajoitus: Ympäri vuoden.

Vastuuhenkilö: Tutkijatohtori.

Lisätietoja: Vapaasti valittava opintojakso.